

Formulář pro posuzování diplomových prací

Jméno studenta/ky: Bc. Veronika Kollárová

Studijní program: EKS

Název diplomové práce: Výstavba fikčního světa fantasy ságy *Píseň ledu a ohně*

Jméno posuzovatele/ky: Mgr. Irena Řehořová, PhD.

Okruhy hodnocení diplomové práce:

A) Formální kritéria

Formální struktura a úprava práce, úplnost povinných částí práce, gramatická a stylistická stránka, korektní a jednotné uvádění zdrojů.

Hodnocení (0-10 bodů): 5

Připomínky a komentáře:

Práce obsahuje všechny povinné části. V citování a uvádění zdrojů se autorka bohužel nevyhnula několika nepřesnostem (např. při parafrázování a citování studie Marie-Laure Ryanové v odkazu uvádí jméno překladatelky Veroniky Čurdové). Drobné nedostatky lze najít také v editaci textu: zůstaly zde některé gramatické a stylistické chyby (v Martinovo díle – s.22, *fyzikální* symptomy namísto *fyzické* – s.70, chybějící slova ve větách, atd.). Množství těchto chyb nepřesahuje únosnou míru, zbytečně však snižuje úroveň textu.

B) Struktura práce

Jasná formulace problému, vymezení cíle a jeho soulad s obsahem práce, celková koncepce a struktura práce, adekvátnost postupu a vyváženost jednotlivých částí práce.

Hodnocení (0-10 bodů): 9

Připomínky a komentáře:

Téma je jasně vymezené, práce je koncipovaná účelně, postup i obsah jednotlivých kapitol odpovídá cíli, jímž je analýza ságy George R.R. Martina *Píseň ledu a ohně* v perspektivě teorie fikčních světů.

C) Rozbor tématu

Identifikování a vysvětlení základních pojmů a koncepcí, rozsah a relevantnost použité literatury, úroveň práce s odbornou literaturou, adekvátnost výkladu použitých textů.

Hodnocení (0-10 bodů): 8

Připomínky a komentáře:

Autorka si jako hlavní analytické a interpretační východisko zvolila teorii fikčních světů

(Doležel, Eco), s tím, že klíčový konceptuální nástroj představuje pojem „imerze“ (ve smyslu jak jej chápe Ryanová). Vzhledem k typu zkoumaného literárního díla a charakteru jeho narativity tyto volby považuji za produktivní, autorka je navíc v závěru práce vhodně doplňuje o koncept transmediálního vyprávění (Jenkins), který jí jednak umožňuje zachytit jiné relevantní aspekty Martinova díla, jednak se díky němu do jejího zorného pole dostává téma dalších „adaptací“ příběhu *PLaO*.

Oceňuji, že z odborné literatury vybírá a parafrázuje pouze teze, které jsou pro rozvíjení tématu podstatné a vyhýbá se shrnujícím výkladům koncepcí. Rozsah použité odborné literatury je spíše skromný, pro vytvoření základního metodologického rámce nicméně stačí.

D) Aspekt originality

Vlastní autorská analýza daného problému, schopnost samostatně a tvořivě uvažovat a navrhnout řešení, vlastní argumentační a formulační úroveň.

Hodnocení (0-10 bodů): 8

Připomínky a komentáře:

Způsob, jakým autorka k předmětu zkoumání přistoupila celkově hodnotím kladně. Sleduje jej postupně z několika perspektiv (vytváření fikčního světa, žánrové hledisko, imerzivní prvky ve vyprávění, doplňování fikčních mezer, transmedialita), které se vzájemně dobře doplňují a dohromady přispívají k objasnění různých aspektů fikčního světa a narativních postupů, kterými se dílo vyznačuje. Vytkla bych snad jen určitou zkratkovitost, která se místy projevuje jak na úrovni konkrétních formulací (sem tam se v textu objeví formulace, která ani není gramaticky správnou větou - např. s. 67: *Bezprostřední nahlížení do myšlení postavy.*), tak ve vyvozování dílčích závěrů, převážně těch, které se týkají „realističnosti“ fikčního světa. Jako příklad lze uvést věty ze s. 67: *Ve chvíli, kdy čtenář poznává novou postavu a začíná její příběh, nikdy si nepřečte popis jejího vzhledu nebo povahy. Čtenář postavy poznává stejně, jako kdyby se setkával s reálnými lidmi, o kterých zpočátku nic neví.* - Opravdu se to tak dá říci? Na str. 13 se zase dočteme, že určité události či geografické rysy fikčního světa *mají být ekvivalentem* konkrétních historických reálií, případně jsou k nim *volně analogické*. Není zde však nabídnuta přesvědčivá argumentace, která by věrohodnost těchto tvrzení podpořila a ukázala, na čem přesně případná analogie či ekvivalence stojí. Jinou otázkou pak je, jaký smysl má v případě fikčního světa v těchto pojmech vůbec uvažovat.

E) Význam práce

Formulace jasných a zdůvodnitelných závěrů, adekvátnost a úplnost splnění cílů práce, celková odborná úroveň a přínos práce.

Hodnocení (0-10 bodů): 7

Připomínky a komentáře:

Jak jsem již naznačila, v práci se místy projevuje sklon formulovat příliš rychlé a zobecňující závěry. Např. na s. 78 autorka shrnuje: *Martinovy postavy působí tak životným dojmem, jelikož*

se věrně podobají lidem z aktuálního světa. To je ovšem poněkud zavádějící tvrzení, už jen proto, že svět *PLaO* je zabydlen i řadou postav, které se svým jednáním či vzhledem běžným lidem příliš nepodobají, anebo dokonce disponují určitými nadpřirozenými schopnostmi (Bran, Dany) – a přesto v rámci fikčního světa působí velmi životně. Vysvětlení „životnosti“ postav i přesvědčivosti příběhu je tedy třeba hledat ještě jinde.

Více pozornosti by si zasloužila také otázka, jakým způsobem jsou do děje *PLaO* zakomponovány ony nadpřirozené, magické prvky. Oddělení fantaskních bytostí jako jsou draci nebo oživlé mrtvolky mimo fyzický prostor i mentální horizont, v němž se pohybují „normální“ lidské postavy příběhu (jak píše autorka na s. 7, *lidské postavy světa PLaO považují oba tyto druhy za dávno vymřelé*) je totiž ve fantasy literatuře poměrně neobvyklý jev.

I přes některé výše zmíněné nedostatky práci Veroniky Kollárové hodnotím jako velmi dobrou a doporučuji ji k obhajobě. Cíle, které si v úvodu stanovila se jí podařilo v dostatečné míře naplnit. Ukazuje, v čem se Martinova sága odlišuje od kanonických děl fantasy literatury a identifikuje základní narativní postupy, které podporují prožitek čtení (imerze).

Otázky na obhajobu:

V práci se píše o boření archetypů – jedná se ale skutečně o *archetypy* (v jungovském smyslu), anebo o *stereotypy* daného literárního žánru? Lze mezi těmito pojmy (v kontextu literatury) vůbec nalézt ostrou hranici?

Součet bodů (0-50 bodů): 37

Celkové hodnocení (známka)*: 2

* V případě, že některý z okruhů hodnocení A), B), C), D) je hodnocen počtem bodů 0, práce je klasifikována známkou 4.

Hodnotící stupnice:

50-40 bodů: 1 - výborně

39- 25 bodů: 2 - velmi dobře

24-15 bodů: 3 - dobře

14-0 bodů: 4 - nedostatečně

Datum:

.....
podpis